

Från redaktionen

I detta nummer lyfter vi fram en del av den litteraturvetenskapliga forskningen som görs just nu inom det postkoloniala fältet. Trots att både litteraturen och litteraturforskningen befunnit sig i den postkoloniala politiska och teoretiska diskussionens mittpunkt har fältet en oklar position i ämnet litteraturvetenskap. Studier på svenska om svenska författarskap präglar fortfarande ämnet, och möjligheten att sätta denna tradition i ett postkolonialt perspektiv utnyttjas blygsamt. I detta nummer medverkar forskare från ämnena engelska, idéhistoria, spanska och litteraturvetenskap med teoretiskt intressanta och politiskt angelägna artiklar som ställer viktiga frågor både till samtiden och till litteraturvetenskapen i Sverige.

Stefan Jonsson gör en film-, text- och bildanalys av Marguerite Duras och Pia Arkes verk och söker alternativ till rådande globaliseringsdiskurser. Genom Duras och Arke ringar Jonsson in en horisontgestalt – en kvinnlig gränsgångare – som ett grundläggande drag i den globala berättelsen.

Nicklas Hällén analyserar den svenska bearbetningen av Henry Morton Stanleys äventyrsbok *My Kalulu* från 1873. Han undersöker hur Afrika använts både som kunskapsobjekt och sagoland i svensk barnlitteratur. Civiliseringen av »vilden« som litterär figur i denna didaktiskt syftande litteratur kan läsas som en analogi för det läsande barnets föreställda mognadsprocess.

Cecilia Alvstad och Mikela Lundahl diskuterar svensk översättning av utomeuropeisk litteratur med fokus på antologin *Den mörke brodern* som gavs ut av Artur Lundkvist 1957. Genom att jämföra den svenska översättningen med engelska, franska och spanska motsvarigheter argumenterar de för att exotisering och negrifiering av svart poesi snarare än kolonialkritik präglade det svenska femtio- och sextiotalet.

Stefan Helgessons mittentext knyter på flera sätt samman temanumrets olika delar. Han för utifrån Mia Coutos roman *Terra Sonâmbula* ett resonemang om vilka effekter »de främmande orden« har i översatt litteratur. Helgesson prövar hur man kan kombinera översättningsteori med världslitteraturforskningens systemperspektiv i studier av postkolonial eller posteuropeisk litteratur.

Annika Olsson skriver om nobelpristagaren Pearl S. Buck: en författare som överskridit gränser för nation, kulturell hemvist och god smak. Olsson undersöker hur litteraturvetenskapen och det litterära fältet, med sina klassifikations- och värderingstraditioner, fått en gränsöverskridande författare som Buck att framstå som ett »problem«.

Utanför temat lyfter Claudia Lindén fram en ofta förbisedd dimension av Karen Blixens författarskap. I en närläsning av novellen »The Roads Round Pisa«, som ingår i Blixens debutverk *Seven Gothic Tales*, undersöker Lindén det intrikata samspelet mellan gotik och könskritik hos Blixen.

Maria Jönsson har varit redaktör för detta temanummer. Har du frågor om nästa nummer – om litteraturvetenskap och litteraturdidaktik – vänd dig till Anders Öhman som även koordinerar TFL-dagarna i höst på samma tema.

Maria Jönsson & Anders Öhman